

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējušies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās.

Swipe to change

Maksātnespēja un bankrots

Francija

1 Pret kādiem subjektiem var vērst maksātnespējas procedūru?

Uz personu, kas veic komercdarbību vai nodarbojas ar amatniecību, lauksaimnieku, citu fizisku personu, kas ir pašnodarbināta, tostarp tādu brīvo profesiju pārstāvjiem, kuras reglamentē tiesību vai normatīvs akts vai kurām ir aizsargāts nosaukums, kā arī uz privāto tiesību subjektu var attiekties aizsardzības (*procédure de sauvegarde*), reorganizācijas tiesas uzraudzībā (*procédure de redressement judiciaire*) vai likvidācijas tiesas ceļā (*procédure de liquidation judiciaire*) procedūras.

Pašnodarbināta persona, kas atbilst “*auto-entrepreneur*” statusam, var gūt labumu no maksātnespējas procedūras uzsākšanas.

Tikai tāda persona, kas veic saimniecisko darbību, var gūt labumu no aizsardzības procedūras uzsākšanas. Reorganizācijas tiesas uzraudzībā vai likvidācijas tiesas ceļā gadījumā persona var būt jau izbeigusi saimniecisko darbību laikā, kad procedūra ir uzsākta.

Privāto tiesību subjekti, kas atbilst maksātnespējas procedūras uzsākšanas kritērijiem, ietver bezpeļņas uzņēmumus, ekonomisko interešu grupas, biedrības, arodbiedrības, profesionālās vai nozaru biedrības vai uzņēmumu padomes.

Privāto tiesību grupējumi, kam nav juridiskas personas statusa, piemēram, kopuzņēmumi vai izveides posmā esoši uzņēmumi, nevar gūt labumu no maksātnespējas procedūras uzsākšanas.

Tāpat izņēmums attiecas arī uz visām juridiskajām personām, kuru darbību reglamentē publiskās tiesības.

Paātrinātā aizsardzības un paātrinātā finansiālās aizsardzības procedūra

Parādnieks var izmantot paātrināto aizsardzības procedūru (*procédure de sauvegarde accélérée*) vai paātrināto finansiālās aizsardzības procedūru (*procédure de sauvegarde financière accélérée*), ja revidents ir apliecinājis parādnieka pārskatus vai ja tos ir sagatavojis grāmatvedis un ja parādnieks nodarbina vairāk nekā 20 darbiniekus vai tā apgrozījums, neskaitot nodokļus, pārsniedz EUR 3 miljonus, vai bilances kopsumma pārsniedz EUR 1,5 miljonus. Parādniekiem, kas ir sagatavojuši konsolidētus pārskatus, ir pieejama arī paātrinātā aizsardzības procedūra un paātrinātā finansiālās aizsardzības procedūra.

2 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var sākt maksātnespējas procedūru?

Aizsardzības procedūru uzsāk, ja parādniekam ir radušies nepārvarami sarežģījumi, taču tas vēl nav sasniedzis posmu, kad pārtrauc veikt maksājumus. Reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūru uzsāk, ja parādnieks ar tam pieejamajiem līdzekļiem nespēj pildīt īstermiņa saistības un ir sasniedzis maksājumu pārtraukšanas posmu.

Reorganizācijas tiesas uzraudzībā mērķis ir saglabāt uzņēmējdarbību un darbavietas un dzēst saistības. Uzņēmuma vadītājam šī procedūra ir jāpieprasa 45 dienās no maksājumu pārtraukšanas dienas.

Likvidācijas tiesas ceļā procedūru ierosina, kad uzņēmums ir sasniedzis maksājumu pārtraukšanas posmu un reorganizācija tiesas uzraudzībā ir acīmredzami neiespējama.

Tikai parādnieks var pieprasīt aizsardzības procedūras uzsākšanu.

Turpretim reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūru vai likvidācijas tiesas ceļā procedūru var pieprasīt ne vien parādnieks, bet arī kreditors vai prokurors, ar nosacījumu, ka nenotiek izlīguma procedūra (*procédure de conciliation* — pirmmaksātnespējas procedūra).

Spriedums par maksātnespējas procedūras uzsākšanu stājas spēkā tā pasludināšanas dienas plkst. 00.00.

Uzsākšanas spriedumu parādniekam paziņo astoņās dienās no tā pieņemšanas dienas, to paziņo arī maksātnespējas administratoriem un prokuratūrai, tostarp citās dalībvalstīs, kur parādniekam ir uzņēmums.

Spriedums stājas spēkā nekavējoties attiecībā uz visiem apsvērumiem.

Piecpadsmit dienās no sprieduma pieņemšanas dienas uzsākšanas spriedums tiek reģistrēts komercreģistrā un uzņēmumu reģistrā, tirdzniecības reģistrā vai ģeogrāfiskajā reģistrā, ko ved apgabaltiesas reģistratūra.

Izraksts no sprieduma tiek iekļauts *Bodacc* (civiltiesisku un komerciālu paziņojumu oficiālajā laikrakstā) un juridisku paziņojumu reģistrā vietā, kur ir parādnieka juridiskā adrese vai uzņēmuma adrese.

Paātrinātā aizsardzības procedūra un paātrinātā finansiālās aizsardzības procedūra

Pastāv arī paātrinātā aizsardzības procedūra un paātrinātā finansiālās aizsardzības procedūra.

Paātrināto aizsardzības procedūru var uzsākt pēc tāda parādnieka pieprasījuma, kas ir uzsācis izlīguma procedūru un sniedz pierādījumus par tāda plāna projekta sagatavošanu, ar kura īstenošanu paredzēts nodrošināt uzņēmuma turpmāku darbību.

Tas, ka parādnieks ir pārtraucis maksājumu veikšanu, nerada šķēršļus paātrinātās aizsardzības procedūras uzsākšanai, ja vien šī situācija nav radusies vairāk nekā 45 dienas pirms ir iesniegts pieprasījums par izlīguma procedūras uzsākšanu.

Paātrināto finansiālās aizsardzības procedūru var uzsākt uz tādiem pašiem nosacījumiem kā paātrinātās aizsardzības procedūru un gadījumos, kad parādnieka pārskati liecina, ka tā parādi ļauj plānu pieņemt kreditoriem, kas ir kredītiestāžu komitejas dalībnieki.

3 Kādi aktīvi ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā? Kā rīkojas ar aktīviem, ko parādnieks iegūst vai kas pāriet parādnieka īpašumā pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

Maksātnespējas procedūra aptver visus parādnieka aktīvus.

Ja parādnieks ir individuālais uzņēmējs, procedūrā ir iesaistīta arī viņa personīgā manta.

Taču likumā noteikts, ka profesionāli kreditori nevar arestēt tāda individuālā uzņēmēja galveno dzīvesvietu, kas veic komerciālu, rūpniecisku darbību, nodarbojas ar amatniecību vai ir brīvas profesijas pārstāvis.

Izņēmuma no aresta deklarācija var attiekties uz citu labiekārtotu vai labiekārtošanas stadijā esošu nekustamo īpašumu, kas netiek izmantots uzņēmējdarbības mērķiem. Šāda deklarācija, kurai ir jābūt notariāli apstiprinātai un publicētai, ir spēkā tikai attiecībā uz profesionāliem kreditoriem, kuru prasības rodas pēc publicēšanas.

Izņēmums attiecībā uz parādnieka galvenās dzīvesvietas arestu, ko veic profesionāli kreditori, ir paredzēts parādnieka un viņa ģimenes aizsardzībai.

4 Kādas ir parādnieka pilnvaras un kādas - maksātnespējas administratora pilnvaras?

Parādnieka tiesību rīkoties ar savu mantu izbeigšanās

Aizsardzība un reorganizācija tiesas uzraudzībā

Uzsākot aizsardzības vai reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūru, parādnieks saglabā valdījuma tiesības uzņēmumu un turpina to vadīt.

Aizsardzības procedūrā tiesas iecelts administrators uzrauga parādnieku vai palīdz tam pārvaldīt uzņēmumu saskaņā ar tiesas noteiktajām pilnvarām.

Reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūrā tiesas iecelts administrators (*administrateur judiciaire*) palīdz parādniekam pārvaldīt uzņēmumu vai daļēji vai pilnībā pats to pārvalda parādnieka vietā.

Likvidācija tiesas ceļā

Likvidācijas tiesas ceļā procedūrā parādniekam tiek atņemtas tiesības pārvaldīt savus līdzekļus vai atbrīvoties no tiem. Likvidators (*liquidateur*) izmanto savas tiesības un veic pasākumus saistībā ar parādnieka uzņēmuma aktīviem. Līdz ar to likvidators uzņemas parādnieka aktīvu pārvaldību.

Maksātnespējas administratori

Maksātnespējas administratori ir tiesas iecelti pārstāvji, kas ir prokuratūras uzraudzībā un ir reglamentētu profesiju pārstāvji.

Šiem specializētajiem profesionāļiem ir jābūt reģistrētiem valsts sarakstos un ir jāizpilda stingras prasības attiecībā uz atbilstību un labu reputāciju.

Tāpat var tikt ieceltas personas, kas nav reģistrētas šādos sarakstos, taču kurām ir nepieciešamā pieredze vai kvalifikācija saistībā ar konkrēto lietu.

Maksātnespējas administratorus ieceļ tiesa, uzsākot procedūru.

Maksātnespējas administratoriem saskaņā ar vispārējām tiesībām var rasties civiltiesiskā atbildība.

Administratoru amata atlīdzību nosaka pēc skalas, kas noteikta ar rīkojumu; šo atlīdzību saskaņā ar skalu tiesa piedzen no parādnieka.

Maksātnespējas administratoru un parādnieka tiesības

Tiesas iecelts administrators

Principā tiesa, kas uzsāk aizsardzības procedūru vai reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūru, ieceļ administratoru, kura kandidatūru aizsardzības procedūrā var piedāvāt parādnieks vai prokuratūra.

Administrators nav jāieceļ obligāti, ja parādnieks nodarbina mazāk nekā 20 darbiniekus vai tā apgrozījums, neskaitot nodokļus, ir mazāks par EUR 3 miljoniem.

Paātrinātajā aizsardzības procedūrā un paātrinātajā finansiālās aizsardzības procedūrā administrators vienmēr ir jāieceļ obligāti.

Aizsardzības procedūrā tiesas iecelts administrators saskaņā ar tiesas noteiktajām pilnvarām uzrauga parādnieku vai palīdz tam pārvaldīt uzņēmumu.

Reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūrā tiesas iecelts administrators palīdz parādniekam pārvaldīt uzņēmumu vai daļēji vai pilnībā pats to pārvalda parādnieka vietā.

Tiesas ieceltajam administratoram vai parādniekam ir jāveic nepieciešamie pasākumi, lai saglabātu uzņēmuma tiesības pret tā parādniekiem, kā arī nepieciešamie pasākumi, lai saglabātu tā ražotspēju.

Tiesas ieceltam administratoram tiek piešķirtas īpašas pilnvaras, piemēram, ar savu parakstu izmantot tāda parādnieka bankas kontus, kuram ir liegta čeku izsniegšana, pieprasīt spēkā esošu līgumu darbības turpināšanu, kā arī īstenot nepieciešamo štatu samazināšanu.

Tiesas iecelts saņēmējs

Kopējā procedūrā tiesai ir obligāti jāieceļ saņēmējs (*mandataire judiciaire*).

Tā uzdevums ir pārstāvēt kreditorus un to kopējās intereses.

Saņēmējs sagatavo iesniegto prasījumu sarakstu, ietverot arī algu prasījumus, kā arī ierosinājumus par atzīšanu, noraidīšanu vai nodošanu kompetentajai tiesai un tad nodod sarakstu bankrotu tiesnesim.

Likvidators

Tiesa ieceļ likvidatoru ar likvidācijas tiesas ceļā rīkojumu.

Likvidatoram ir jāpārbauda prasījumi un jārealizē parādnieka aktīvi, lai sadalītu atlikušos aktīvus starp kreditoriem.

Tas veic darbinieku atlaišanu, kā arī var izvēlēties turpināt spēkā esošu līgumu darbību.

Likvidators pārstāv parādnieku, kuram ir liegtas tiesības rīkoties ar savu mantu, un tādējādi tas izmanto lielāko daļu savu tiesību un veic lielāko daļu pasākumu saistībā ar šiem aktīviem likvidācijas tiesas ceļā procedūrā. No otras puses, tas var neizmantot parādnieka tiesības, kas nav finanšu tiesības.

5 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var izmantot ieskaitu?

Ieskaits ir veids, kā dzēst savstarpējās saistības zemākās summas apmērā.

Tas ir iespējams tikai starp divām personām, kam ir simetriski savstarpējie prasījumi un parādi.

Tādējādi ar ieskaitu tiek īstenots divpusējs maksājums par savstarpējiem prasījumiem.

Pēc būtības parādnieks nedrīkst apmaksāt prasījumus, kas radušies pirms tam, kad ir pieņemts spriedums par aizsardzības vai reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūras uzsākšanu.

Taču aizliegums apmaksāt iepriekš radušos prasījumus nav piemērojams ar ieskaitu sedzamiem saistītiem prasījumiem. Savstarpējie prasījumi, kas izriet vai rodas no viena un tā paša līguma izpildes vai neizpildes, uzskatāmi par saistītiem.

Ja pēc sprieduma par procedūras uzsākšanu rodas prasījums, kas ir saistīts ar agrāk radušos prasījumu, to ir iespējams segt ar iepriekšējā prasījuma savstarpēju ieskaitu, ja vien iepriekšējais prasījums ir iesniegts.

Savstarpējie prasījumi uzskatāmi par saistītiem, ja tie izriet vai ir radušies no viena un tā paša līguma vai līgumu grupas izpildes vai neizpildes.

6 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē spēkā esošus līgumus, kuros parādnieks ir līgumslēdzēja puse?

Spēkā esošo līgumu darbības turpināšanas procedūra

Maksātnespējas procedūras uzsākšana neietekmē starp parādnieku un tā līgumpartneriem (piegādātājiem, klientiem) noslēgto līgumu spēkā esamību procedūras uzsākšanas dienā.

Spēkā esošs līgums ir tāds, kas pastāv vai tiek pildīts laikā, kad procedūra ir uzsākta, secīgi izpildāms līgums, kura spēkā esamība nav beigusies konkrētajā datumā, vai nekavējoties izpildāms līgums, kas vēl nav izpildīts, bet ir jau noslēgts.

Spēkā esoša līguma līgumpartneris varēs gūt labumu no priekšrocības, un tam būs prioritāras tiesības uz maksājumu attiecībā pret citiem kreditoriem.

Aizsardzība un reorganizācija tiesas uzraudzībā

Līguma darbība automātiski turpinās *a priori*; tiesas ieceltais administrators var izmantot iespēju, kas balstīta uz sabiedrisko kārtību un ļauj tam pieprasīt līguma darbības turpināšanu, ar nosacījumu, ka tiek veikta samaksa par tam piegādājāmām precēm vai pakalpojumiem.

Ja nav tiesas iecelta administratora, parādniekam ir iespēja pieprasīt spēkā esošu līgumu izpildi pēc tiesas iecelta saņēmēja piekrišanas saņemšanas.

Līguma turpmāka izpilde norit ierastajā kārtībā atbilstoši līguma nosacījumiem.

Tiesas ieceltais administrators var izvēlēties līgumu izbeigt, pamatojoties uz paredzamo līgumsaistību neizpildi no parādnieka puses, ja tiek konstatēts, ka parādniekam nav pietiekamu līdzekļu, lai izpildītu saistības.

Spēkā esošs līgums tiek izbeigts bez iepriekšēja paziņojuma, ja pēc viena mēneša laikposma tiesas ieceltais administrators nav īpaši pieprasījis šāda līguma izpildi.

Šādi nosacījumi ir spēkā arī tad, ja nav maksājuma un līgumpartnera piekrišanas turpināt līgumattiecības.

Tāpat tiesas ieceltais administrators var lūgt bankrota tiesnesim pasludināt spēkā esošā līguma izbeigšanu, ja tas ir nepieciešams, lai aizsargātu parādnieku vai īstenotu tā sanācību, ar nosacījumu, ka tādējādi netiek radīts pārmērīgs kaitējums līgumpartnera interesēm.

Likvidācija tiesas ceļā

Būtībā tiek saglabāti visi spēkā esošie līgumi.

Tikai likvidatoram ir iespēja pieprasīt spēkā esošu līgumu izpildi, piegādājot parādniekam apsolītās preces un pakalpojumus.

Spēkā esošs līgums tiek izbeigts bez iepriekšēja paziņojuma, ja pēc viena mēneša laikposma likvidators nav īpaši pieprasījis spēkā esošā līguma izpildi.

Šādi nosacījumi ir spēkā arī tad, ja parādnieka saistību izpilde ir saistīta ar naudas summas samaksu dienā, kad līgumpartneris ir informēts par likvidatora lēmumu neturpināt līgumu, kā arī maksājuma neizpildes gadījumā.

Tāpat likvidators var izvēlēties līgumu izbeigt, pamatojoties uz paredzamo līgumsaistību neizpildi no parādnieka puses, ja tiek konstatēts, ka parādniekam nav pietiekamu līdzekļu, lai izpildītu saistības.

Ja izpilde ietver citas darbības, nevis naudas summas samaksu, likvidators var arī lūgt bankrota tiesnesim pasludināt līguma izbeigšanu, ja tas ir nepieciešams likvidācijas darbībām un ja līgumpartnera interesēm netiek radīts pārmērīgs kaitējums.

Spēkā esošo līgumu nodošana

Reorganizācijas tiesas uzraudzībā gadījumā, ja reorganizācijas tiesas uzraudzībā plāns paredz uzņēmuma pārdošanu trešai personai, tiesa var izdot rīkojumu nodot līgumus, kas uzņēmumam ir noderīgi (noma, piegādes līgums, franšīzes līgums, iznomāšana, darbības licence).

7 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē procedūras, ko sākuši individuāli kreditori (izņemot tiesvedībā esošas lietas)?

Maksātnespējas procedūras gadījumā kreditoriem ir pienākums izmantot savas tiesības pret parādnieku tikai maksātnespējas procedūras ietvaros un tie nedrīkst veikt individuālus pasākumus pret parādnieku, lai saņemtu maksājumu.

Spridums par likvidācijas tiesas ceļā procedūras izbeigšanu, kas balstīts uz apsvērumiem par nepietiekamiem aktīviem, nenozīmē, ka parādnieki atgūst tiesības ierosināt individuālas procedūras pret parādnieku.

Šim noteikumam ir izņēmumi:

- prasības, kas saistītas ar mantām, kas iegūtas no mantojuma, kurš radies likvidācijas tiesas ceļā procedūras laikā;
- gadījumi, kad prasījums rodas no nodarījuma, kurā ir konstatēta parādnieka vaina, vai kad prasījums ir saistīts ar kreditora personiskajām tiesībām;
- gadījumi, kad prasījums rodas no krāpnieciskām darbībām, kas veiktas, kaitējot sociālās aizsardzības institūcijām. Prasības krāpniecisko izcelsmi nosaka vai nu ar tiesas lēmumu, vai ar sodu, ko piemēro sociālās aizsardzības institūcija.

Tāpat kreditori atgūst tiesības ierosināt individuālas procedūras šādos gadījumos:

- ir pasludināts parādnieka personiskais bankrots;
- parādnieks ir atzīts kā vainīgais par krāpnieciska bankrota veikšanu;
- parādniekam attiecībā uz jebkuru no tā aktīviem vai juridiskai personai, kuru tas ir vadījis, iepriekš ir veikta likvidācijas tiesas ceļā procedūra, kas izbeigta nepietiekamu aktīvu dēļ mazāk nekā piecos gados pirms tādas procedūras uzsākšanas, kas attiecas uz parādnieku, kurš piecos gados pirms šīs dienas ir guvis labumu no parāda atļaišanas;
- procedūra ir uzsākta kā teritoriālā procedūra Padomes Regulas (EK) Nr. 1346/2000 (2000. gada 29. maijs) par maksātnespējas procedūrām 3. panta 2. punkta izpratnē.

Turklāt krāpniecības gadījumā attiecībā uz vienu vai vairākiem kreditoriem tiesa atļauj jebkuram kreditoram atsākt individuālu procedūru pret parādnieku.

Tiesa pieņem lēmumu procedūras pabeigšanas laikā pēc parādnieka, likvidatora un uzraugu uzklaušanās vai atbilstošas uzaicināšanas. Tiesa pēc jebkuras ieinteresētās personas lūguma uz identiskiem nosacījumiem var secīgi pieņemt lēmumu.

8 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē tādu procedūru turpināšanu, kas ir tiesvedībā maksātnespējas procedūras sākšanas brīdī?

Spridums par maksātnespējas procedūras uzsākšanu pārtrauc vai liedz ierosināt tādas prasības pret parādnieku, kuru mērķis ir saņemt naudas summas maksājumu vai atcelt līguma darbību, pamatojoties uz naudas summu maksājumu neveikšanu.

Tāpat tiek apturēta izpildes procedūra un saglabāšanas pasākumi.

Kreditoru pirms kopējās procedūras uzsākšanas ierosināta prasība tiek pārtraukta vai apturēta.

Līdz ar to tiek skarti visi iepriekšējie kreditori neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav nodrošināti.

Procedūras pārtraukšana un aizliegums ir piemērojams visām maksātnespējas procedūrām.

Notiekošās procedūras tiek pārtrauktas, līdz procesu virzošais kreditors iesniedz prasījumu.

Pēc tam tās bez iepriekšēja paziņojuma tiek atsāktas, taču to mērķis ir vienīgi apstiprināt prasību un fiksēt tās apmēru, izslēdzot parādnieka notiesāšanu.

Citas tiesvedības un izpildes procedūras, kas nav minētas iepriekš, turpinās novērošanas periodā pret parādnieku pēc tiesas iecelta saņēmēja un tāda tiesas iecelta administratora ieteikuma, ja tā pienākums ir palīdzēt parādniekam vai pārstāvēt to, vai pēc procedūras atsākšanas pēc tiesas iecelta saņēmēja vai tiesas iecelta administratora iniciatīvas.

9 Kādas galvenās iezīmes raksturo kreditoru dalību maksātnespējas procedūrā?

Aizsardzības un reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūra

Ar mērķi pieņemt aizsardzības pasākumu plānu ar kreditoriem tiek veiktas konsultācijas par maksājumu nosacījumiem vai parāda atļaišanu.

Tiesas iecelts administrators nosūta priekšlikumus tiesas ieceltam saņēmējam, kas pārstāv kreditorus.

Tiesas ieceltais saņēmējs saņem piekrišanu — individuāli vai kopīgi — no katra kreditora, kas ir iesniedzis prasījumu.

Tiesas ieceltajam saņēmējam nav pienākuma konsultēties ar kreditoriem, kuru gadījumā plāna projektā nav mainīti maksājuma nosacījumi vai ir paredzēta pilna apmaksā skaidrā naudā, tiklīdz plāns ir apstiprināts vai prasījumi ir pieņemti.

Kreditoru komitejas

Ja parādnieka darbinieku skaits pārsniedz 150 darbiniekus, bet apgrozījums — EUR 20 miljonus, tiek izveidota kreditoru komiteja, kas pauž savu viedokli par saistību dzēšanas plānu projektiem.

Kreditoru komitejas tiek atsevišķas sapulcēs pa dažādām kreditoru kategorijām, lai iesniegtu priekšlikumus, ko tie varēs iztirzāt un par kuriem kopīgi lemt, t. i., mazākumam ir jāpiekrīt vairākuma lēmumam.

Pastāv kredītiestāžu komiteja, kurā ietilpst finanšu uzņēmumi un kredīta un pielīdzināmas iestādes, un piegādātāju-kreditoru komiteja galvenajiem preču vai pakalpojumu piegādātājiem. Ja ir iesaistīti obligāciju turētāji, tiek organizēta visu to kreditoru pilnsapulce, kas ir Francijā izdotu obligāciju turētāji, lai iztirzātu kreditoru komitejas pieņemto plāna projektu.

Tiesas iecelts administrators konsultējas ar kreditoru komitejām par plāna projektu, un tās balso par plāna pieņemšanu, pirms tiesa var pieņemt lēmumu. Ja pastāv kreditoru komitejas, jebkurš kreditors, kas ir komitejas loceklis, var iesniegt parādnieka iesniegtajam plāna projektam alternatīvus priekšlikumus. Tādējādi plāna projektu var izstrādāt parādnieks vai — reorganizācijas tiesas uzraudzībā gadījumā — ar parādnieka piekrišanu administrators, taču tas var notikt arī pēc šajās komitejās ietilpstošo kreditoru iniciatīvas. Tad komiteju pieņemto plānu un, ja atsevišķs, plānu, ko atbalsta parādnieks vai administrators, var vienlaicīgi iesniegt tiesā.

Paātrinātā aizsardzības procedūra

Uzsākot paātrināto aizsardzības procedūru, ir obligāti jāizveido kreditoru komitejas — kredītiestāžu komiteja un piegādātāju-kreditoru komiteja —, kā arī attiecīgajā gadījumā obligāciju turētāju pilnsapulces.

Individuālas konsultācijas veic ar kreditoriem, kas nav komiteju locekļi.

Paātrinātā finansiālās aizsardzības procedūra

Uzsākot paātrināto finansiālās aizsardzības procedūru, ir jāizveido tikai kredītiestāžu komiteja un attiecīgajā gadījumā obligāciju turētāju pilnsapulces.

10 Kādā veidā maksātspējas administrators drīkst izmantot vai atsavināt parādnieka mantā ietilpstošus aktīvus?

11 Kādi prasījumi jāizvirza pret maksātspējīgā parādnieka mantu un kādas darbības tiek veiktas ar prasījumiem, kuri rodas pēc maksātspējas procedūras sākšanas?

Visi prasījumi, kas radušies pirms sprieduma par procedūras uzsākšanu, ir jāiesniedz neatkarīgi no to būtības vai veida: komerciāli, civiltiesiski, administratīvi (valsts kase, sociālās labklājības vai sociālās drošības iestādes) vai soda sankciju veidā (naudas sods). Nav būtiski, vai prasījums ir nodrošināts vai privileģēts, vai tā izpildes termiņš ir nokavēts vai vēl nav pienācis, noteikts vai nosacījuma.

Prasījumi, kas atbilstoši irzriet pēc sprieduma par procedūras uzsākšanu ar mērķi īstenot procedūru vai apmaiņā pret precēm vai pakalpojumiem, kuri piegādāti parādniekam tā uzņēmējdarbības veikšanai, tiek maksāti noteiktajā termiņā.

12 Kādi noteikumi reglamētē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu?

Visiem kreditoriem, kuru prasījumi rodas pirms sprieduma par procedūras uzsākšanu pieņemšanas, ir jāiesniedz prasījumi tiesas ieceltam saņēmējam aizsardzības vai reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūrā vai likvidatoram likvidācijas procedūrā.

Prasījumi ir jāiesniedz divos mēnešos no dienas, kad spriedums par procedūras uzsākšanu ir juridiski publicēts.

Tāpat parādnieks var iesniegt kāda no saviem kreditoriem prasījumu uz tādiem pašiem nosacījumiem.

Tāpat ir jāiesniedz noteikti prasījumi, kas rodas pēc sprieduma par procedūras uzsākšanu, proti, prasījumi, kas negūst labumu no privileģētām tiesībām saņemt maksājumu par labu prasījumiem, kuri dod labumu uzņēmumam, vai tiem, kas ir saistīti ar procesuālām prasībām.

Iesniegtajā prasījumā ir jānorāda to summa apmērs, kurām ir iestājies termiņš un kurām termiņš vēl nav iestājies, to apmaksas termiņi, privileģētā statusa būtība vai esošais nodrošinājums, procentu aprēķināšanas nosacījumi.

Prasījums nav jāiesniedz noteiktā formā. Iesniegumā faktiski ir nepārprotami jāpauž kreditora vēlme pieprasīt prasījuma maksājumu, tikt uzrādītam prasījumu paziņojumā un piedalīties procedūrā.

Pēc parādnieka apsvērumu saņemšanas tiesas ieceltais saņēmējs sagatavo iesniegto prasījumu sarakstu, kā arī savus priekšlikumus par atzīšanu, noraidīšanu vai nodošanu kompetentajai tiesai.

Saraksts tiek nodots bankrota tiesnesim, un par to tiek paziņots tiesas ieceltajam administratoram.

Pirms prasījuma atzīšanas vai noraidīšanas bankrota tiesnesis pārbauda tā spēkā esamību, apmēru un būtību atbilstoši iesnieguma autora iesniegtajiem pierādījumiem un attiecīgajā gadījumā pierādījumiem, ko iesniedz uzklaustās personas un tiesas ieceltais saņēmējs.

Kreditori, kas noteiktajā termiņā nav iesnieguši savus prasījumus, tiek bloķēti un tāpēc nevar piedalīties sadalē vai pieprasīt dividendes, ja tiek pieņemts plāns vai tiek realizēti parādnieka aktīvi, ja vien tie nepanāk, ka bankrota tiesnesis bloķēšanu atceļ.

Ja bloķēšana tiek atcelta, tie var piedalīties sadalēs pēc to pieprasījuma.

Paātrinātā aizsardzības procedūra un paātrinātā finansiālās aizsardzības procedūra

Parādnieks sagatavo katra kreditora, kas piedalījies izlīguma procedūrā, iesniedzamo prasījumu sarakstu. Sarakstu apliecina parādnieka revidents, un tad to iesniedz tiesas kancelejā.

Tiesas iecelts saņēmējs katram kreditoram nosūta izrakstu no saraksta attiecībā uz šā kreditora prasījumu.

13 Kādi noteikumi regulē ieņēmumu sadali? Kā nosaka prasījumu un kreditoru tiesību hierarhiju?

Privileģēts kreditors gūst labumu no garantijas, kas tam nodrošina prioritāru maksājumu attiecībā uz pārējiem šā parādnieka parastiem, nenodrošinātiem kreditoriem, ja pret parādnieku ir uzsākta kopīga procedūra.

Kreditoram var būt privileģēts stāvoklis:

- ja tam ir parādnieka piešķirta vai ar tiesas lēmumu saņemta garantija, vai

- ja tam ar likumu tiek piešķirtas prioritāras tiesības tā statusa dēļ.

Ne visi privileģētie kreditori ir vienlīdzīgi. Ja savstarpēji konkurē vairāki privileģētie kreditori, tie saņem samaksu likumā paredzētajā secībā, taču pirms nenodrošinātajiem kreditoriem.

Nenodrošinātajiem kreditoriem tiek maksāts no parādnieka aktīviem, kas paliek pāri pēc maksājumu veikšanas privileģētajiem kreditoriem. Sadale tiek veikta proporcionāli prasījumiem.

Privileģiju secība

Aizsardzības procedūra un reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūra

No nekustamā īpašuma pārdošanas gūtos ienākumus sadala starp kreditoriem šādā secībā:

- 1) darba samaksas prasījumu "īpašā privileģija": algas samaksa par pēdējām sešdesmit darba dienām pirms sprieduma par procedūras uzsākšanu;
- 2) tiesas izmaksas, kas pamatoti rodas pēc sprieduma par procedūras uzsākšanu pieņemšanas, lai izpildītu procedūras veikšanas prasības: izmaksas, kas saistītas ar aizsardzību, aktīvu pārdošanu un no pārdošanas gūto ienākumu sadali starp kreditoriem (inventārs un reklāmas izdevumi, tiesas ieceltu pārstāvju amata atlīdzība utt.);
- 3) prasījumi, uz ko attiecas izlīguma privileģija: sniedz labumu kreditoriem, kas iemaksā skaidru naudu vai piegādā jaunas preces vai pakalpojumus, lai nodrošinātu uzņēmuma darbības turpināšanu un izdzīvošanu;
- 4) privileģija prasījumiem, kas rodas pēc sprieduma par procedūras uzsākšanu pieņemšanas: prasījumi, kas rodas, lai izpildītu procedūras veikšanas prasības vai uzņēmuma pagaidu saglabāšanu, vai prasījumi, kas rodas apmaiņā pret precēm vai pakalpojumiem, kuri piegādāti parādniekam uzņēmuma saglabāšanas laikā, vai lai izpildītu spēkā esošu līgumu, ko saglabā likvidators, vai prasījumi, kas rodas no parādnieka, kurš ir fiziska persona, ikdienas vajadzībām;

Ar plāna pieņemšanu tiek izbeigts novērošanas periods. Parādnieks atgūst kontroli pār aktīviem un atkal var pārvaldīt savu uzņēmumu, ievērojot pasākumus, ko tam tiesa ir piemērojusi plānā.

Parādniekam ir jāizpilda visi plānā izvirzīto nosacījumu aspekti.

Pretējā gadījumā, ja tas aizsardzības plāna vai reorganizācijas tiesas uzraudzībā plāna īstenošanas laikā neizpilda saistības vai pārtrauc maksājumus, parādniekam pastāv risks, ka plāns tiks atcelts un procedūra tiks atsākta.

Pāreja uz likvidāciju tiesas ceļā

Likvidāciju tiesas ceļā var pasludināt tāda novērošanas perioda laikā, kas uzsākts ar spriedumu par aizsardzību vai reorganizāciju tiesas uzraudzībā, vai tam noslēdzoties.

Tiesai ir jāpasludina likvidācija tiesas ceļā, tiklīdz tiek konstatēts, ka uzņēmuma darbības turpināšana nav iespējama, vai tad, ja reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūrā nebija iespējams pieņemt pārdošanas plānu.

Fiziskas personas-parādnieka saistību izbeigšanāslikvidācijā tiesas ceļā

Atbrīvošanās no parādnieka saistībām sākas dienā, kad ir pasludināta likvidācija tiesas ceļā, un ilgst līdz likvidācijas pabeigšanai. Tad parādnieks atgūst savas tiesības un atkal var īstenot pasākumus.

15 Kādas ir kredītoru tiesības pēc maksātnespējas procedūras izbeigšanas?

Aizsardzības vai reorganizācijas tiesas uzraudzībā plāna īstenošanas pabeigšana liedz kreditoriem, kas nav iesnieguši prasījumus, veikt pasākumus attiecībā uz parādnieku.

Ir izvirzīts skaidrs noteikums par individuālu procedūras atsākšanu izņēmuma kārtā tikai tad, ja likvidācija tiesas ceļā ir izbeigta aktīvu nepietiekamības dēļ.

Laiks, kad maksātnespējas procedūra tiek uzskatīta par pabeigtu

Novērošanas periods ir periods no dienas, kad ir pieņemts spriedums par procedūras uzsākšanu, līdz tāda sprieduma pieņemšanas dienai, ar ko pieņem aizsardzības vai reorganizācijas tiesas uzraudzībā plānu vai pasludina likvidāciju tiesas ceļā.

Aizsardzības un reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūrā novērošanas perioda laikā uzņēmējdarbība turpinās un parādnieks ar noteiktiem ierobežojumiem principā turpina pārvaldīt savu uzņēmumu.

Ja pastāv reāla iespēja, ka uzņēmums var turpināt darbību, novērošanas periods beidzas ar aizsardzības vai reorganizācijas tiesas uzraudzībā plānu.

Aizsardzības vai reorganizācijas tiesas uzraudzībā plāna pieņemšana ļauj parādniekam atgūt kontroli pār savu uzņēmumu, bet neizbeidz procedūru.

Faktiski procedūra beidzas tad, kad bankrota tiesnesis apstiprina administratora un tiesas ieceltā saņēmēja uzdevuma izpildes pārskatu. Tad tiesas priekšsēdētājs izdod rīkojumu par procedūras pabeigšanu. Tas ir tiesas lēmums, ko nevar pārsūdzēt.

Juridiski tas nozīmē, ka procedūra ir slēgta tad, kad ir izdots rīkojums par tās pabeigšanu.

Taču procedūras sekas nebeidzas ar rīkojuma par procedūras pabeigšanu pieņemšanu, jo vēl arvien ir spēkā aizsardzības vai reorganizācijas tiesas uzraudzībā plāns.

Parādniekam ir jāizpilda visi plānā izvirzīto nosacījumu aspekti.

Pretējā gadījumā, ja tas aizsardzības plāna vai reorganizācijas tiesas uzraudzībā plāna īstenošanas laikā neizpilda saistības vai pārtrauc maksājumus, parādniekam pastāv risks, ka plāns tiks atcelts un procedūra tiks atsākta.

16 Kurš sedz maksātnespējas procedūrā radušās izmaksas un izdevumus?

Procedūrā radušās izmaksas un izdevumus sedz uzņēmums, kuram tiek veikta maksātnespējas procedūra.

17 Kādi noteikumi reglamentē kredītoru kopumam kaitējošu juridisku aktu spēkā neesību, atzīšanu par spēkā neesošiem vai neizpildāmību?

Ja tiesa uzsāk reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūru vai likvidācijas tiesas ceļā procedūru, būtībā parādnieka maksājumu pārtraukšanas laiks ir diena, kad ir pieņemts spriedums par procedūras uzsākšanu.

Taču tiesa var nolemt, ka maksājumi ir pārtraukti citā datumā līdz pat 18 mēnešus pirms maksātnespējas procedūras uzsākšanas dienas.

Šādā gadījumā laikposms no maksājumu pārtraukšanas dienas līdz reorganizācijas tiesas uzraudzībā procedūras vai likvidācijas tiesas ceļā procedūras uzsākšanas dienai tiek uzskatīts par "termiņu, kurā darījumus var atzīt par spēkā neesošiem".

Noteiktas darbības, ko parādnieks veicis termiņā, kurā darījumus var atzīt par spēkā neesošiem, un kam piemīt krāpnieciska rakstura pazīmes, tiek atceltas.

Saistībā ar procedūru kompetentās tiesas ekskluzīvā jurisdikcijā nonāk prasība par tādu darbību spēkā neesamību, kas veiktas termiņā, kurā darījumus var atzīt par spēkā neesošiem.

Prasību var ierosināt tikai tiesas iecelts administrators, tiesas iecelts saņēmējs, likvidators vai prokuratūra.

Kreditori var ar tiesas iecelta saņēmēja starpniecību ierosināt prasību individuāli vai kopīgi par parādnieka likumisku darbību neīstenojamību.

Minētā darbība ir spēkā neesoša attiecībā uz visiem un tiek atcelta ar atpakaļejošu spēku.

Attiecībā uz neregulārām darbībām ir divpadsmit gadījumi, kad piemērojama **obligāta spēkā neesamība**:

visas darbības, ar ko bez atļaušanas tiek nodotas īpašumtiesības uz kustamo un nekustamo īpašumu;

visi līgumi par savstarpēju labuma apmaiņu, kuros parādnieka saistības lielā mērā pārsniedz otras puses saistības;

visi maksājumi neatkarīgi no to veikšanas veida par parādiem, kuriem maksāšanas veikšanas dienā nav iestājies termiņš;

tādi maksājumi par parādiem, kuriem iestājies termiņš, kas veikti ar citiem paņēmieniem, nevis skaidrā naudā, izmantojot vekseli, bankas pārskaitījumu, nodošanas aktiem vai ar citu uzņēmējdarbībā parasti atzītu maksājuma veidu;

noguldījumi vai summu pārskaitījumi pēc mantas ieķīlāšanas bez galīgā tiesas sprieduma saņemšanas;

tādas ar līgumu iegūtas hipotēkas, likumiskas hipotēkas vai laulāto likumiskas hipotēkas un apgrūtinājuma vai ķīlas tiesības, kas piesaistītas parādnieka aktīviem par iepriekš ar līgumu izveidotiem parādiem;

jebkādi aizsardzības pasākumi, ja vien reģistrācija vai aresta rīkojums nepastāvēja pirms maksājumu pārtraukšanas;

uzņēmuma darbinieku pilnvarošana vai iespējas līgumu izmantošana;

mantu vai tiesību iekļaušana fiduciārā īpašumā, ja vien iekļaušana nav veikta vienlaicīgi ar līgumiska parāda garantiju;

tādi ieguldījumu līguma grozījumi, kas ietekmē tiesības vai aktīvus, kuri jau ir iekļauti fiduciārā īpašumā, lai garantētu līgumiskus parādus, kas radušies pirms šāda grozījuma veikšanas;

ja parādnieks ir "auto-entrepreneur" ar ierobežotu atbildību, aktīvu novirzīšana vai novirzīšanas izmaiņas, kur ienākumu samaksa nav novirzīta

uzņēmējdarbībai un tā rezultātā tiek samazināti procedūrā ietvertie aktīvi par labu citiem šā uzņēmēja aktīviem;

notariāls iesniegums par aresta izņēmumu, ko veicis parādnieks.

Tiesai šie akti ir jāatceļ neatkarīgi no tā, vai puses ir rīkojušās labticīgi vai negodīgi.

Tiesa var atcelt arī darījumus, ar ko bez atļaušanas tiek nodotas īpašumtiesības uz kustamo un nekustamo mantu, un iesniegumus par aresta izņēmumu, kas īstenoti sešos mēnešos pirms dienas, kad ir pārtraukti maksājumi. Šajos gadījumos atcelšana nav obligāta.

Lapa atjaunināta: 13/02/2018

Šis lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.